

VRUCHTBARE LESSEN IN DE MOESTUIN

Basisonderwijs

Opstart: in de praktijk

Dit is een technische fiche over het voorbereiden van activiteiten in de moestuin in het basisonderwijs. Je krijgt een aantal richtlijnen om, met de kinderen, de moestuin een plaats te geven doorheen de verschillende lessen.

INHOUD

1. DOELSTELLINGEN.....	1
2. OPSTART	1
De uitstap-zakjes.....	2
Gewoontes en rituelen	2
Terugblik-momenten in de klas.....	2

1. DOELSTELLINGEN

- De moestuin een plaats geven in het dagelijks leven van de school en hem als een pedagogisch element gebruiken in de leerprocessen.
- Leerkrachten en leerlingen helpen buiten de klaslokalen te komen, en (zo) een andere aanpak en groepsdynamiek te bekomen.

2. OPSTART

Om gemakkelijker buiten te komen, raden we aan om 'uitstap-zakken' te maken, bepaalde gewoontes en rituelen aan te houden en tijd te nemen in de klas waarin deze uitstappen aan bod komen. Eens deze elementen zijn opgestart, zijn uitstapjes (ook vlakbij) zeer eenvoudig in te lassen.

De uitstap-zakjes

Om het nodige materiaal snel bij de hand en klaar te hebben om buiten te komen kan iedere leerling een eigen zakje hebben (zoals een dunne stoffen zak met lintjes dat eenvoudig aan de kapstok blijft hangen en snel op de rug kan).

DE MOESTUIN-ZAK VOOR LEERLINGEN BEVAT:

- een schrijfplank (A4/A5)
- een A5-schriftje: het moestuin-schriftje
- een verzameldoosje voor natuurlijke elementen
- een geslepen schrijfpotlood
- een vergrootglas
- een plastic zak (om op te zitten op natte grond)
- een wasspeld (om een blad aan de schrijfplank te bevestigen)
- een meetlint.

DE MOESTUIN-ZAK VOOR LEERKRACHT BEVAT:

- een EHBO-setje en WC-papier
- enkele stoffen zakjes voor eventuele oogst
- schaar, touw, meetlint en vergrootglazen
- een cursusblok A5/A4, slijper, reserve-potloden
- wasco's, kleurpotloden, stiften
- vuilniszakken (1 om op te zitten en 1 om afval terug mee te nemen)
- een fototoestel (indien beschikbaar) om sommige zaken te vereeuwigen.

In sommige scholen laten de kinderen standaard laarzen en een regenjas op school staan.

Gewoontes en rituelen

Om de groepsdynamiek te verbeteren en het opvolgen van de richtlijnen gemakkelijker te maken, kan het nuttig zijn om een aantal gewoontes aan te leren door rituelen. Zoals:

- kijk vóór de uitstap samen naar het weerbericht en geef aan hoe iedereen gekleed moet zijn;
- elk kind kijkt de inhoud na van zijn moestuin-zak vóór en na de uitstap;
- overloop met de kinderen de 'gedragsregels' om in de moestuin te gaan: hoe gebeuren de verplaatsingen in de school? Hoe werkt men in groep rond de moestuin, met respect voor de ruimte, de ander,...

Terugblik-momenten in de klas

Om dit alles zinvol te maken, voorzie dezelfde of de eerstvolgende dag een moment (zelfs kort) om terug te blikken op wat er in de moestuin is gedaan. Bv : plan samen de volgende uitstap of wat er wanneer moet gebeuren (volgende oogst, bodembewerking, onderhoud, versiering,...).

Dit kan ook deel uitmaken van een meer wetenschappelijke analyse (observaties, terugkoppelen aan eerdere werken,...).

Gebruik het moestuinschriftje om notities of sporen bij te houden van de uitstap en om het terugblikmoment in neer te schrijven..